

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าอิบุญ
อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

ฐานข้อมูลกลุ่มอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑. ด้านการเกษตร

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	การเกษตรผสมผสานตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	นายชิต โขโลจวง	๕๘/๑ ม.๙
๒	หมอดิน ปุย อินทรีย์ ปศุสัตว์	นายอำนาจ นวลเมือง	๗๐ ม.๔

๒. ด้านอาหาร เครื่องดื่ม สมุนไพรและยารักษาโรค

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	ห่อหมก แกงอ่อม แกงขี้เหล็ก,	นางกมลวรรณ จันทม่อน	๖๘ ม.๑๑
๒	ขนมไทย บัวลอย ขนมหวาน	นางบุญนำ ตัวมศรี	๑๐๙ ม.๔
๓	มะขามคลุก มะม่วงแผ่น,มะขามกวน	นางถ่อง อินทร์จันทร์	๖๙ ม.๑๑

๓. ด้านศาสนา วัฒนธรรม

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	พิธีทางศาสนา หมอทำขวัญ	นายสมิตร ชลวิเชียร	๒๘ ม.๒
๒	พิธีทางศาสนา	นายวินัย โสพรม	๓๓/๒ ม.๔
๓	ทำบังไฟ	นายเฉลี่ย กำจัด	๑๕๗ ม.๔

๔. ด้านการแพทย์แผนไทย

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	หมอรักษาโรคปวดแผนไทย	นางกาญจนา สมใส	๙๕ ม.๖

๕. ด้านหัตถกรรม ศิลปกรรม

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	การการจักสาน กระติบข้าว สานหวด ตะกร้า	นายถั่ว พรหมพริ้อย	๓๖ ม.๓
๒	การเขียนด้าย ทำฝ้าย	นางโต ดีพรวน	๑๖๕ ม.๘
๓	การทำบายศรี รำบายศรี	นายวิรธาน จันเพชร	หมู่ ๔
๔	จักสานทำหวด กระติบข้าว	นายสมหมาย จำปาศรี	๑๒๐หมู่ ๑๑

๖. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑	ด้านราษฎรพิทักษ์สิ่งแวดล้อม พิทักษ์ป่า(รส.ทป.)	นายชาติชาย ชาอุ่น	๒๖/๒ม.๑๒
---	--	-------------------	----------

๙๙ ทะเบียนประชาชนชาวบ้าน ๙๙
ตำบลท่าอิบุญ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านแพทย์แผนไทย

ประกอบด้วย

๑. นางกาญจนา สมใส

อยู่บ้านเลขที่ ๙๕ หมู่ที่ ๖ ตำบลท่าอิบุญ อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ การทำยาต้มสมุนไพร

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม/จักสาน

ประกอบด้วย

๑. นายถั่ว พรหมพริ้ว อยู่บ้านเลขที่ ๓๖ หมู่ที่ ๓.. ตำบลท่าอิบุญ อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
การสานหวด กระติ๊บข้าว ตระกร้า ไม้กวาดทางมะพร้าว

๒. นางคำสิน ถองทอง อยู่บ้านเลขที่ ๘๕/๑ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลท่าอิบุญ อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
การสานตะกร้าทางมะพร้าว

๓.นางประสม นาขัน อยู่บ้านเลขที่ ๓๒ หมู่ที่ ๘ ตำบลท่าอิบุญ อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
การทอผ้าฝ้าย

๔. นางโต ดีพรรณ อยู่บ้านเลขที่ ๑๐๕ หมู่ที่ ๘ ตำบลท่าอิบุญ อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
การทอผ้าฝ้าย หีบผ้าฝ้าย หีบด้าย

๕. นายสมหมาย จำปาศรี ๑๒๐ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลท่าอิบุญ อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จักสานทำ
หวด กระติ๊บข้าว

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร

ประกอบด้วย

๑. นายอำนาจ นวลเมือง

อยู่บ้านเลขที่ ๗๐ หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าอิบุญ อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หมอดิน การปรับใช้
เทคโนโลยีทางการเกษตร

๒. นายวิจิต ไขโลจวง

อยู่บ้านเลขที่ ๕๘/๑ ม.๙ ตำบลท่าอิบุญ อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ เกษตรพอเพียงด้านการเกษตรด้าน
การปลูกพืชอินทรีย์

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านพิธีกรรมทางศาสนา

ประกอบด้วย

๑. นายสมิตร ขลังวิเชียร

อยู่บ้านเลขที่ ๒๘ หมู่ที่ ๒ ตำบลท่าอิบุญ อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
เป็นผู้ประกอบพิธีกรรมต่างๆ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอาหาร

๑. นางบุญนำ ต้วมศรี

อยู่บ้านเลขที่ ๑๐๙ หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าอิบุญ อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ การทำขนมงาสลัด

๒.นางสุพัน จันหีบ

อยู่บ้านเลขที่ ๕๒ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลท่าอิบุญ อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

การแปรรูปมะขามแช่อิ่ม

๒. นางถ่อง อินทร์จันทร์ อยู่บ้านเลขที่ ๖๙ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลท่าอิบุญ อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

แปรรูปมะม่วงแผ่น มะขามกวน กล้วยตาก

ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้าน
ตำบลท่าอิบุญ อำเภอลำสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

✿ นางโต ดีพรวน

๑. เกิดวันที่ ๓๑ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

๐๒. ที่อยู่ ๑๐๕ หมู่ ๘ ตำบล ท่าอิบุญ อำเภอลำสัก จังหวัด เพชรบูรณ์

๓. อาชีพ เกตรกรรม

๔. ประวัติ เป็นผู้ทรงภูมิปัญญาด้านหัตถกรรมของตำบลท่าอิบุญ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ ในด้านหัตถกรรม เช่นการทอผ้า การทำด้าย การปั่นฝ้าย

ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้าน
ตำบลท่าอิบุญ อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

✧ นายถั่ว พรหมพริ้อย เกิดวันที่ ๑๒ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๕
ที่อยู่ ๓๖ หมู่ที่ ๓ ตำบลท่าอิบุญ อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ อาชีพ จักรสาน
มีภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการสานตะกร้า หวด กระติ๊บข้าว

ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้าน
ตำบลท่าอิบุญ อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

✧ นายสมหมาย จำปาศรี เกิดวันที่ ๑๘ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๘
ที่อยู่ ๒๒/๑ หมู่ที่ ๒ ตำบลท่าอิบุญ อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ อาชีพ รับจ้าง
มีภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านจักสาน ทำกระติ๊บข้าว หวด กระเป๋น

ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้าน
ตำบลท่าอิบุญ อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

✧ นายชิต โขโลจวง บ้านเลขที่ ๕๘/๑ หมู่ที่ ๘ ตำบลท่าอิบุญ อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ อาชีพ เกษตรกรรม มีภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านเกษตรผสมผสานเศรษฐกิจพอเพียง

ทะเบียนประชาชนชาวบ้าน
ตำบลท่าอิบุญ อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

๑. นางบุญนำ ต้วมศรี
๒. เกิดเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ.๒๕๐๘
๓. บ้านเลขที่ ๑๖๙ หมู่ที่ ๔ ต.ท่าอิบุญ อ.หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์ โทร.๐๘๖-๖๘๘๖๓๑๘
๕. อาชีพ รับจ้าง
๖. ประวัติ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการทำขนมหวานไทย
 - บัวลอยไข่หวาน
 - ของหวานไทยมัน เผือก

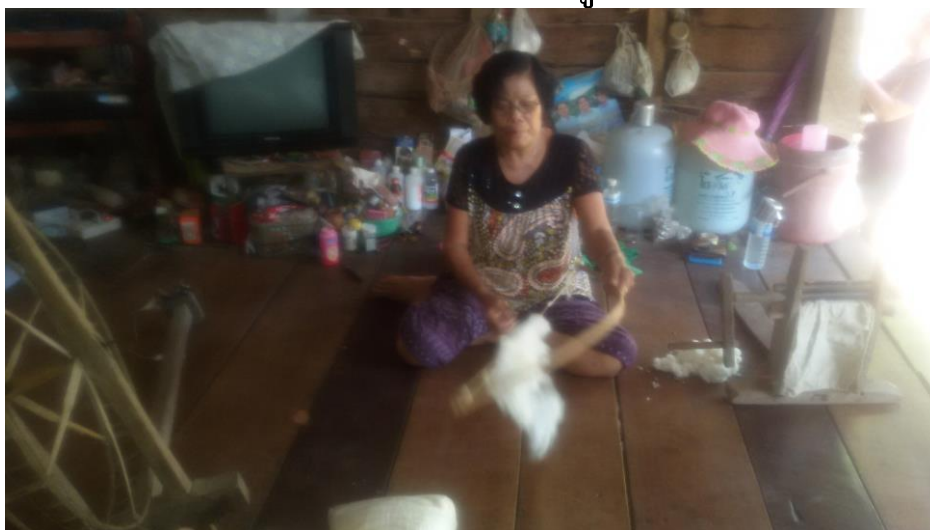
ทะเบียนราษฎรชาวบ้าน
ด้านพิธีกรรมทางศาสนา
ตำบลท่าอิบุญ อำเภอลำสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

๑. นายสมิตร ชลังวิเชียร
๒. บ้านเลขที่ ๓๙ หมู่ที่ ๒ ตำบลท่าอิบุญ อำเภอลำสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
๓. อาชีพ เกษตรกรรม
๔. เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ทำขวัญ เช่นงานบวช งานแต่งงานศพ และประเพณีต่างๆของทางวัด

จักรสาน นายถั่ว พรหมพริ้อย หมู่ที่ ๓ บ้านดงทิพย์

นางโต ดีพรวน ตีดฝ้าย หมู่ที่ ๘ บ้านนาแซงน้อย

นางประสม นาขัน
บ้านเลขที่ ๓๖ หมู่ที่ ๖ ตำบลท่าอิบุญ

ฝายศรีจันทร์

มะขามหวาน ๑๐๐ ปี

แหล่งเรียนรู้หมอดิน

จตุรมุขวัดฝายศรีจันทร์

พระอุโบสถรอยพระพุทธรูปบาทจำลอง

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสืบสานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญและมีประโยชน์ไว้ไม่ให้สูญหายไปจากชุมชน
๒. เพื่อให้ผู้รับการถ่ายทอดตระหนักถึงความสำคัญของภูมิปัญญาในท้องถิ่นของตนเอง อันจะนำไปสู่การอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญานั้นๆ ต่อไป

ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นคำที่มีความหมายเช่นเดียวกับคำว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทย เป็นองค์ความรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นซึ่งได้รับการถ่ายทอดจากผู้รู้หรือผู้มีประสบการณ์ ซึ่งเรียกว่าปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น ซึ่งมีผู้ให้คำจำกัดความของภูมิปัญญาท้องถิ่นในลักษณะต่าง ๆ กันดังนี้

สามารถ จันทรสุรีย์ (๒๕๓๖) กล่าวว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้านคิดได้เองที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหา เป็นสติปัญญา เป็นองค์ความรู้ทั้งหมดของชาวบ้านทั้งกว้าง ทั้งลึก ที่ชาวบ้านสามารถคิดเอง ทำเองโดยอาศัยศักยภาพที่มีอยู่แก้ปัญหาการดำเนินวิถีชีวิตในท้องถิ่นอย่างสมสมัย

กรมวิชาการ (๒๕๓๘) ให้ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่นว่า คือความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ในชีวิตของคนเราผ่านกระบวนการศึกษา สังเกต วิเคราะห์จนเกิดปัญญาและตกผลึกมาเป็นองค์ความรู้ที่ประกอบกันขึ้นมาจากความรู้เฉพาะหลายเรื่อง ความรู้ดังกล่าวไม่ได้แยกย่อยออกมาให้เห็นเป็นศาสตร์เฉพาะสาขาวิชาต่างๆ อาจกล่าวว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นจัดเป็นพื้นฐานขององค์ความรู้สมัยใหม่ที่จะใช้ในการเรียนรู้ การแก้ปัญหา การจัดการและการปรับตัวในการดำเนินชีวิตของคนเรา

รัตนะ บัวสนธ์ (๒๕๓๕) กล่าวว่าภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง กระบวนการทัศน์ของบุคคลที่มีต่อตนเอง ต่อโลก และสิ่งแวดล้อม ซึ่งกระบวนการทัศน์ดังกล่าวจะมีรากฐานจากคำสอนทางศาสนา คติจารีต ประเพณี ที่ได้รับการถ่ายทอด สืบสอน และปฏิบัติสืบเนื่องกันมาปรับปรุงเข้ากับบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงแต่ละสมัย ทั้งนี้โดยมีเป้าหมายเพื่อความสุขของในส่วนที่เป็นชุมชน และปัจเจกบุคคล

ฉลาดชาย สมิทานนท์ (อ้างอิงถึงในพิสิฐ นาครำไพ. ๒๕๓๗) ให้ความหมายว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ สติปัญญาอันเกิดจากการเรียนรู้สะสมถ่ายทอดประสบการณ์ที่ยาวนานของผู้คนในท้องถิ่นซึ่งได้ทำหน้าที่ชี้แนะว่าการจะใช้ชีวิตอย่างยั่งยืนและถาวรกับธรรมชาติรอบตัวนั้นทำอย่างไรซึ่งในที่สุด ภูมิปัญญาท้องถิ่นอาจถูกยกระดับให้หมายถึงอุดมการณ์ของการใช้ชีวิตที่เรียบง่าย บนพื้นฐานของการไม่เบียดเบียนสรรพสิ่งทั้งหลายทั้งปวงที่มีชีวิต สัตว์ พืช และมนุษย์ด้วยตัวเอง ตลอดจนสิ่งไม่มีชีวิตรอบข้าง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป.) กล่าวถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยว่า เป็นองค์ความรู้ความสามารถ และทักษะของคนไทยที่เกิดจากสั่งสมประสบการณ์ที่ผ่านกระบวนการเลือกสรร เรียนรู้ ปรับแต่ง และถ่ายทอดสืบต่อกันมา เพื่อใช้แก้ปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตของคนไทยให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และเหมาะสมกับยุคสมัย

ประเวศ วะสี (๒๕๓๖) กล่าวว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นสะสมขึ้นมาจากประสบการณ์หรือความชัดเจนจากชีวิตและสังคมในท้องถิ่นหนึ่งๆ เพราะฉะนั้นจึงมีความสอดคล้องกับเรื่องของท้องถิ่นมากกว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มาจากข้างนอก ลักษณะสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นคือ มีวัฒนธรรมเป็นพื้นฐาน มีความเป็นบูรณาการสูงทั้งในเรื่องของกาย ใจ สังคม และสิ่งแวดล้อมและเชื่อมโยงไปสู่นามธรรมที่ลึกซึ้งสูงส่ง อีกทั้งยังเน้นความสำคัญของจริยธรรมมากกว่าว่าด้วยธรรม เพราะภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความสำคัญแก่ประสบการณ์ จึงมีความเคารพผู้อาวุโส ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่า

จากความหมายดังกล่าว อาจสรุปว่าภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึงองค์ความรู้ หรือสิ่งที่สั่งสมกันมาตั้งแต่อดีต ซึ่งเป็นประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น ซึ่งได้ผ่านการคิดค้นและปรับปรุง เปลี่ยนแปลง จนได้แนวทางที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพสังคม เป็นที่ยอมรับนับถือจากบุคคลทั่วไป ถือเป็นแบบอย่างในการดำรงชีวิตที่ถ่ายทอดสืบต่อกันมา

ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้านคิดค้นขึ้น แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาแก้ปัญหา เป็นทั้งสติปัญญาและองค์ความรู้ทั้งหมดของชาวบ้าน ดังนั้น จึงมีความครอบคลุมเนื้อหาสาระและแนวทางดำเนินชีวิตในวงกว้าง ภูมิปัญญาท้องถิ่นประกอบไปด้วยองค์ความรู้ในหลายวิชา ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (๒๕๔๑) ได้จำแนกไว้รวม ๑๐ สาขา คือ

๑. สาขาเกษตรกรรม หมายถึง ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ทักษะ และเทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนาบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งพาตนเองในสภาวะการณ์ต่างๆ ได้ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน การแก้ปัญหา การเกษตรเป็นต้น

๒. สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (ด้านการผลิตและการบริโภค) หมายถึง การรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลผลิต เพื่อชะลอการนำเข้าตลาด เพื่อแก้ปัญหาด้านการบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัด และเป็นธรรม อันเป็นกระบวนการให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจได้ ตลอดทั้งการผลิตและการจัดจำหน่ายผลผลิตทางหัตถกรรม เช่น การรวมกลุ่มของกลุ่มโรงงานยางพารา กลุ่มโรงสี กลุ่มหัตถกรรม เป็นต้น

๓. สาขาการแพทย์ไทย หมายถึง ความสามารถในการจัดการป้องกันและรักษาสุขภาพของคนในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองทางด้านสุขภาพและอนามัยได้

๔. สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง ความสามารถเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งอนุรักษ์ การพัฒนา และใช้ประโยชน์จากคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

๕. สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการด้านการสะสมและบริการกองทุนและธุรกิจในชุมชน ทั้งที่เป็นเงินตราและโภคทรัพย์เพื่อเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชน

๖. สาขาสวัสดิการ หมายถึง ความสามารถในการจัดสวัสดิการในการประกันคุณภาพชีวิตของคนให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรม

๗. สาขาศิลปกรรม หมายถึง ความสามารถในการผลิตผลงานทางด้านศิลปะสาขาต่างๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม วรรณกรรม ทักษะศิลป์ คีตศิลป์ เป็นต้น

๘. สาขาจัดการ หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการดำเนินงานด้านต่างๆ ทั้งขององค์กรชุมชน องค์กรทางสังคมอื่นๆ ในสังคมไทย เช่น การจัดการองค์กรของกลุ่มแม่บ้านระบบผู้เฒ่าผู้แก่ในชุมชน เป็นต้น กรณีของการจัดการศึกษาเรียนรู้ นับได้ว่าเป็นภูมิปัญญาสาขาการจัดการที่มีความสำคัญ เพราะการจัดการศึกษาเรียนรู้ดี หมายถึงกระบวนการเรียนรู้ พัฒนาและถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาไทยที่มีประสิทธิภาพ

๙. สาขาภาษาและวรรณกรรม หมายถึง ความสามารถผลิตผลงานเกี่ยวกับด้านภาษา ทั้ง ภาษาถิ่น ภาษาโบราณ ภาษาไทย และการใช้ภาษา ตลอดทั้งด้านวรรณกรรมทุกประเภท

๑๐. สาขาศาสนาและประเพณี หมายถึง ความสามารถประยุกต์และปรับใช้หลักธรรมคำสอนทางศาสนาเชื่อและประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติให้บังเกิดผลดีต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อม เช่น การถ่ายทอดหลักศาสนา การบวชป่า การประยุกต์ ประเพณี บุญประเพณีข้าว เป็นต้น

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี
และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ข้อมูลเกี่ยวกับศาสนสถาน

ลำดับที่	ชื่อ	หมู่ที่
๑	วัดราษฎร์ศรัทธาธรรม	๑
๒	วัดจี้วงมโป่งค่าง	๒
๓	สำนักสงฆ์คณะเจริญธรรม	๓
๔	วัดฝายศรีจันทร์พัฒนาราม	๔
๕	วัดขามเรียง	๕
๖	วัดโพธิ์ศรีสามัคคี	๖
๗	วัดศรีสะอาดคงคาราม	๗
๘	วัดนาแซงน้อย	๘
๙	สำนักสงฆ์ท่าอิบุญ	๑๒

ข้อมูลปฏิทินกิจกรรมประจำปี วันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และกิจกรรมด้านวัฒนธรรม

วัน/เดือน/ปี ที่จัดกิจกรรม (โปรดระบุให้ ชัดเจน)	ชื่อกิจกรรม/ งานประเพณี	สถานที่จัดกิจกรรม	รายละเอียดกิจกรรม (โปรดระบุความเป็นมา/ ความสำคัญอย่างย่อและกิจกรรม)	บุคคล/หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ (โปรดระบุให้ชัดเจน)	หมายเหตุ
๑ ม.ค.	งานทำบุญขึ้นปีใหม่	วัดต่างๆในพื้นที่ตำบล	เลี้ยงพระ ฟังธรรม ทำบุญ ตักบาตร ข้าวสาร อาหารแห้ง	อบต.ทำอัญญและผู้นำ ชุมชน/โรงเรียน/ศพด.	
มี.ค	วันมาฆบูชา	วัดต่างๆในพื้นที่ตำบล	ทำบุญตักบาตร ปฏิบัติธรรม ฟังธรรม บำเพ็ญประโยชน์ เวียนเทียน	อบต.ทำอัญญ/ กำนัน และ คณะกรรมการหมู่บ้าน/ ประชาชน/โรงเรียน/ศพด.	
๑๓ – ๑๖ เม.ย.	ประเพณีสงกรานต์	วัดต่างๆในพื้นที่ตำบล	ทำบุญตักบาตรเทโว,พิธีสงฆ์,รดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ,ก่อ พระเจดีย์ทราย,พิธีสูกเสื่อสูกผ้า	อบต.ทำอัญญ/ วัด/ชุมชน/ ประชาชน	
มิ.ย.	ประเพณีวิสาขบูชา	วัดต่างๆในพื้นที่ตำบล	ทำบุญตักบาตร ปฏิบัติธรรม ฟังธรรม บำเพ็ญประโยชน์ เวียนเทียน	อบต.ทำอัญญ/กำนัน และ คณะกรรมการหมู่บ้าน/ ประชาชน/โรงเรียน/ศพด.	
ก.ค.	ประเพณีอาสาหาบูชา, ประเพณีวันเข้าพรรษา	วัดต่างๆในพื้นที่ตำบล	ทำบุญตักบาตร ปฏิบัติธรรม ฟังธรรม บำเพ็ญประโยชน์ เวียนเทียน	อบต.ทำอัญญ/กำนัน และ คณะกรรมการหมู่บ้าน/ ประชาชน/โรงเรียน/ศพด.	

วัน/เดือน/ปี ที่จัดกิจกรรม (โปรดระบุให้ ชัดเจน)	ชื่อกิจกรรม/ งานประเพณี	สถานที่จัดกิจกรรม	รายละเอียดกิจกรรม (โปรดระบุความเป็นมา/ความสำคัญอย่างย่อและกิจกรรม)	บุคคล/หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ (โปรดระบุให้ชัดเจน)	หมายเหตุ
๑๒ ส.ค.	วันแม่แห่งชาติ	อบต.ทำอัญญา/อำเภอ/ โรงเรียน /ศพด.	จัดกิจกรรมเฉลิมพระชนมพรรษา และร่วมพิธี ณ ที่ว่า การอำเภอ /โรงเรียน	อบต.ทำอัญญา/โรงเรียน	
ต.ค.	ประเพณีออกพรรษา	วัดต่างๆในพื้นที่ตำบล	ทำบุญตักบาตร ปฏิบัติธรรม ฟังธรรม บำเพ็ญประโยชน์	อบต.ทำอัญญา/กำนัน และ คณะกรรมการหมู่บ้าน/ ประชาชน/โรงเรียน/ศพด.	
พ.ย.	ประเพณีลอยกระทง	อบต.ทำอัญญา/วัด/โรงเรียน / ศพด.	จัดกิจกรรมลอยกระทง	อบต.ทำอัญญา/กำนัน และ คณะกรรมการหมู่บ้าน/ ประชาชน/โรงเรียน/ศพด	
๕ ธ.ค.	วันพ่อแห่งชาติ	อบต.ทำอัญญา/อำเภอ/โรงเรียน /ศพด.	จัดกิจกรรมเฉลิมพระชนมพรรษา และร่วมพิธี ณ ที่ว่า การอำเภอ /โรงเรียน	อบต.ทำอัญญา/โรงเรียน	

ข้อมูลด้าน ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าอิบุญ อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

ลำดับ ที่	ประเพณี / วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา	ระยะเวลา	สถานที่
๑	วันมาฆบูชา	มาฆบูชา เป็นวันสำคัญของพระพุทธศาสนาวันหนึ่ง ซึ่งเป็นที่ รู้กันว่า เป็นวันเกิดพระธรรม ถือว่าเป็นวันที่ พระพุทธเจ้า ได้ประกาศ หลักธรรม คำสั่งสอนของพระองค์ เพื่อให้พระ อรหันต์ทั้งหลาย ที่มาประชุมกันในวันนั้น นำไปเผยแผ่ วันมาฆบูชา เป็นวันบูชาพิเศษ	ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๔	-
๒	ประเพณีสงกรานต์	ประเพณีสงกรานต์ ถือเป็นวัน ขึ้นปีใหม่ของไทย ซึ่งตรงกับ วันที่ ๑๓ - ๑๕ เมษายน ของ ทุกปี มีการทำบุญตักบาตร ก่อพระเจดีย์ทราย พิธีสรงน้ำ สรงน้ำพระ รดน้ำดำหัวขอพร ผู้สูงอายุให้อยู่เย็นเป็นสุข	๑๓ - ๑๖ เมษายน ของทุกปี	-
๓	ประเพณีกวนข้าวกะยา สารท	พิธีกวนข้าวกะยาสารทได้ยึดถือปฏิบัติเป็นประเพณีสืบต่อ กันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ในหมู่ชาวพุทธ เพื่อระลึกถึง พระพุทธเจ้าและเหตุการณ์ที่นางสุชาดาได้กวนข้าวทิพย์ใน วันขึ้น ๑๔ ค่ำ แล้วนำไปถวายพระพุทธเจ้าก่อนที่จะตรัสรู้ ๑ วัน	ขึ้น ๑๔ ค่ำ เดือน ๗	-
๔	วันวิสาขบูชา	วันวิสาขบูชา หมายถึง การบูชาในวันเพ็ญขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ วันวิสาขบูชาเป็นวันสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธเจ้า ๓ ประการ คือ เป็นวันประสูติ ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า และ ปรินิพพาน	ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๗	-
๕	วันอาสาฬหบูชา	วันอาสาฬหบูชา หมายถึง การบูชาในวันเพ็ญขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ วันอาสาฬหบูชาเป็นวันที่พระพุทธเจ้าได้ทรง ประกาศพระพุทธศาสนาเป็นครั้งแรก โดยการแสดงปฐม เทศนา โปรดพระปัญจวัคคีย์ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน จน พระอัญญาโกณฑัญญะได้บรรลุธรรมและขอบวชเป็น พระภิกษุรูปแรกในพระพุทธศาสนา จึงถือว่าวันนี้เป็นวันแรก ที่มีพระสงฆ์เกิดขึ้นครบองค์พระรัตนตรัย	ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘	-

๖	วันเข้าพรรษา	วันเข้าพรรษา เป็นวันสำคัญในพุทธศาสนาวันหนึ่ง ที่ พระสงฆ์อธิษฐานว่าจะพักประจำอยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง ตลอด ช่วงฤดูฝนที่มีกำหนดเป็นระยะเวลา ๓ เดือน ตามที่พระ ธรรมวินัยบัญญัติไว้ โดยไม่ไปค้างแรมที่อื่น ยังมีประเพณีสำคัญที่ขาดไม่ได้เลย คือ "ประเพณีหล่อเทียน เข้าพรรษา" ประเพณีที่กระทำกันเมื่อใกล้ถึงฤดูเข้าพรรษา ซึ่งมีมาตั้งแต่โบราณกาล การหล่อเทียนเข้าพรรษานี้ มีอยู่ เป็นประจำทุกปี เพราะในระยะเข้าพรรษา พระภิกษุจะต้อง มีการสวดมนต์ทำวัตรทุกเช้า – เย็น และในการนี้จะต้องมี รูป - เทียนจุดบูชาด้วย พุทธศาสนิกชนทั้งหลาย จึงพร้อมใจ กันหล่อเทียนเข้าพรรษาสำหรับให้พระภิกษุจุดเป็นการกุศล ทานอย่างหนึ่ง เพราะเชื่อกันว่าในการให้ทานด้วยแสงสว่าง จะมีอานิสงฆ์เพิ่มพูนปัญญาหุดาสว่างไสว ตามชนบทนั้น การหล่อเทียนเข้าพรรษาทำกันอย่างเอิกเกริกสนุกสนาน มาก เมื่อหล่อเสร็จแล้ว ก็จะมีการแห่แห่น รอบพระอุโบสถ ๓ รอบ แล้วนำไปบูชาพระตลอดระยะเวลา ๓ เดือน	แรม ๑ ค่ำ เดือน ๘	-
๗	ประเพณีตักบาตรเทโว	หลังวันออกพรรษา ๑ วัน คือ แรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ จะมี การ "ตักบาตรเทโว" หรือชื่อเต็มตามคำพระว่า "เทโวโรห ณะ" แปลว่า การหยั่งลงจากเทวโลก โดยสามารถเรียกอีก อย่างหนึ่งว่า "ตักบาตรดาวดึงส์" โดยอาหารที่นิยมนำไปใส่ บาตรคือ ข้าวต้มมัด และ ข้าวต้มลูกโยน	แรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑	-

ประเพณีลอยกระทง	ประเพณีลอยกระทงเป็นประเพณีโบราณของไทย แต่ไม่ปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าทำกันมาตั้งแต่เมื่อไร เท่าที่ปรากฏกล่าวได้ว่ามีมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยเป็นราชธานี พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสันนิษฐานว่า เดิมทีเดียวเห็นจะเป็นพิธีของพราหมณ์กระทำเพื่อบูชาพระผู้เป็นเจ้าทั้งสามคือ พระอิศวร พระนารายณ์ และพระพรหม ต่อมาได้ถือตามแนวทางพระพุทธศาสนา มีการชักโคมเพื่อบูชาพระบรมสารีริกธาตุพระจุฬามณีในชั้นดาวดึงส์ และลอยโคมเพื่อบูชาารอยพระพุทธรูป ซึ่งประดิษฐาน ณ หาดทรายแม่น้ำน่านมมา	ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒	-
------------------------	---	---------------------------------	----------